

Sygn. akt V KO 95/19

POSTANOWIENIE

Dnia 29 października 2019 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Waldemar Plóciennik

w sprawie zażalenia **M.K.**

na postanowienie w przedmiocie odmowy wszczęcia śledztwa

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 29 października 2019 r.,

wniosku Sądu Rejonowego w L.,

o przekazanie sprawy II Kp (...) do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu,
na podstawie art. 37 k.p.k.

p o s t a n o w i ł
wniosku nie uwzględnić.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 26 sierpnia 2019 r. Prokurator Prokuratury Rejonowej w L. w sprawie PR 3 Ds. (...), działając na podstawie art. 305 § 1 i 3 k.p.k., art. 307 § 1 k.p.k. oraz art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k. odmówił wszczęcia śledztwa w sprawie:

I. przekroczenia uprawnień w dniu 15 grudnia 2017 r. w L. przez funkcjonariusza publicznego - Prezesa Sądu Okręgowego w L. poprzez dokonanie zmiany drogi odwoławczej dla środka zaskarżenia w postaci zażalenia na postanowienie Sądu Okręgowego w L. z dnia 20 listopada 2017 r. o oddaleniu wniosku M.K. o wyłączenie od orzekania wszystkich sędziów II Wydziału Cywilnego Odwoławczego poprzez wyznaczenie składu trzech sędziów Sądu Okręgowego, zamiast przekazania zażalenia do Sądu Apelacyjnego w (...), czym działano na szkodę interesu M.K., to jest o czyn z art. 231 § 1 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, to jest na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.;

II. przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w okresie od 2009 r. do 2019 r. w L. przez sędziów Sądu Okręgowego w L. poprzez wyjście poza zakres uprawnień przyznanych w procedurze cywilnej podczas rozpoznawania środków zaskarżenia M.K. oraz znęcanie się psychiczne nad M.K. w postaci wydawania wyroków nieodpowiadających prawu, pozbawienie M.K. prawa do alimentacji i doprowadzenie ww. do stanu niedostatku, to jest o czyn z art. 207 § 1 k.k. i art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, to jest na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.;

III. przekroczenia uprawnień i niedopełnienia obowiązków w dniu 12 marca 2019 r. w L. przez sędziów Sądu Okręgowego w L. poprzez poświadczenie nieprawdy w uzasadnieniu wyroku w sprawie o sygn. II Ca (...) w ten sposób, że sformułowano tytuł roszczenia powódki M.K. zawartego w punkcie 2 pozwu o alimenty w sprawie o sygn. III RC (...) Sądu Rejonowego w Z. w sposób dowolny, która to okoliczność miała istotne znaczenie prawne, to jest o czyn z art. 231 § 1 k.k. i art. 271 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. - wobec stwierdzenia, że czyn nie zawiera znamion czynu zabronionego, to jest na podstawie art. 17 § 1 pkt 2 k.p.k.

Na postanowienie to zażalenie wywiodła M.K., która nie zgadzając się z treścią rozstrzygnięcia, wniosła o jego uchylenie i przekazanie sprawy do dalszego prowadzenia.

Sąd Rejonowy w L. postanowieniem z dnia 2 października 2019 r., sygn. akt II Kp (...), wystąpił do Sądu Najwyższego z wnioskiem o rozważenie możliwości przekazania sprawy innemu Sądowi równorzędnemu, argumentując, iż postępowanie dotyczy Prezesa Sądu Okręgowego w L., wobec którego sędziowie Sądu Rejonowego w Legnicy pozostają w stosunku podległości służbowej oraz sędziów Sądu Okręgowego w L., a skarżąca podnosi zarzuty, z których wynika, że kwestionuje ona możliwość zachowania bezstronności przez sędziów sądów okręgu legnickiego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podniesione przez Sąd Rejonowy okoliczności, które miałyby uzasadniać przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu, są nieuzasadnione, z kilku powodów. Źle pojętym dobrem wymiaru sprawiedliwości byłaby okoliczność wyłączenia od orzekania „całego” Sądu Rejonowego w L. oraz

sędziów Sądu Okręgowego w L. tylko we względu na fakt, iż w sprawie, w której podmiotami prowadzonego postępowania byli sędziowie rozpoznający pozwy skarżącej oraz Prezes Sądu Okręgowego w L., któremu podlegają służbowo sędziowie Sądu Rejonowego w L.. Po drugie, zarzut braku obiektywizmu może być podstawą wyłączenia określonego sędziego od orzekania w konkretnej sprawie, ale dopiero wówczas, gdy wykazane zostaną wątpliwości co do bezstronności tego sędziego lub zaistnieją okoliczności wskazujące na naruszenie przez Sąd przepisów procesowych będące wynikiem sprzeniewierzenia się przez niego zasadzie bezstronności. Po trzecie, prawidłowo pojmowane „dobro wymiaru sprawiedliwości” przemawia za tym, aby orzekający w sprawie Sąd zachował dystans i wykazał, do czego przecież jest zobowiązany, że nie może być jakichkolwiek pozaprocesowych wpływów na właściwy i obiektywny tryb orzekania, stąd brak podstaw aby podawać w wątpliwość obiektywizm orzekających w Sądzie właściwym do rozpoznania sprawy sędziów. Sąd Najwyższy niejednokrotnie podkreślał, iż przekazanie sprawy do rozpoznania innemu sądowi równorzędnemu w trybie art. 37 k.p.k. może nastąpić tylko wtedy, gdy realnie występują okoliczności, które mogą stwarzać uzasadnione przekonanie o braku warunków do obiektywnego rozpoznania sprawy w danym sądzie. Wyjątkowy charakter tego przepisu nakazuje jego stosowanie w rygorystyczny sposób, bowiem zbyt szerokie jego stosowanie mogłoby osłabić poczucie zaufania do niezależności sądu i jego zdolności obiektywnego orzekania. Nie bez znaczenia dla oceny zasadności wniosku sformułowanego w trybie art. 37 k.p.k. pozostaje także rzeczywisty przedmiot postępowania, rzutujący na przekonanie, że rozpoznanie sprawy przez sąd właściwy może budzić w opinii publicznej wątpliwości, co do bezstronności orzekających sędziów.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.